

Verenigingsnieuws

Als de maatregelen rondom Covid-19 het toelaten dan organiseren wij in september een Boekenmarkt. Meer informatie volgt te zijner tijd.

Nummer 119

2021 #5

Cittaslow Ambassadeur

Op vrijdag 2 juli 2021 werden in het gemeentehuis door burgemeester Harrie Leunessen en Desirée Aretz, officieel de oorkondes uitgereikt aan nieuwe ambassadeurs van Cittaslow.

In een eerdere nieuwsbrief hadden wij al aangekondigd dat Sankt Tolbert een aanvraag had ingediend. Na een nogal strenge audit, die wij hadden doorstaan, kwamen wij in aan-

landschap, waar een krachtige sociale gemeenschap aanwezig is die door de gemeente ondersteund wordt. Een Cittaslow is innovatief, maar gaat tegelijkertijd terug naar de oorsprong. Identiteit en cultuurhistorie zijn hierbij belangrijke elementen. Dit wordt ondersteund door waarden als authenticiteit, gastvrijheid, respect, tijd en aandacht voor elkaar.

Het betekent ook goed leven: kunnen genieten van de faciliteiten, diensten en voorzieningen die het leven voor de inwoners gemakkelijk en plezierig maken. Samen met onze

Uitreiking aan Sankt Tolbert Vaals

merking voor dit keurmerk. Tja, zal menigeen denken wat heb je eraan. Terecht de vraag als je niet meer weet waar het nu precies om draait. Cittaslow heeft ook een maatschappelijk doel.

Wat is het maatschappelijk doel van een Cittaslow?

Heel kort samengevat richt een Cittaslow zich op de mens in een duurzame omgeving; kwaliteit van leven voor inwoners, bezoekers en ondernemers. Een Cittaslow streeft naar een duurzame omgeving die verbonden is met een kwalitatief hoogwaardig

zusterverenigingen uit Vijlen "De Noabere va Viele" en uit Lemiers "De Auw Kapel" streven wij als heemkundeverenigingen uit de "Drielandengemeente" ernaar mede vorm te geven aan de filosofie van Cittaslow door onderzoek te verrichten naar heemkundige vraagstellingen, het verzamelen en archiveren

Uitreiking aan De Noabere va Viele

van

geschiedkundige gegevens, alsmede het zich inzetten voor het behoud van cultuurhistorische objecten met betrekking tot en in de gemeente Vaals.

Uitreiking aan De Auw Kapel Lemiers

Wij zijn dan ook blij dat zij eveneens ambassadeur zijn geworden.

Ook feliciteren wij de familie Bischoff, die ook ambassadeur zijn geworden, van Landwinkel Bischoff, die vanuit hun filosofie in het fraaie Mergelland op milieubewuste wijze vele soorten appels, peren en kersen telen en in hun winkel ook streekproducten verkopen.

Jo van der Meij

In dit nummer:

- Cittaslow Ambassadeur 1
- Kerkstraat 70 Vaals "Schatüll" 2
- De kinderen van Johann Arnold von Clermont (3) 3
- Wie, Wat, Waar? 4

Kerkstraat 70 Vaals “Schatüll”

Soms is het ook goed om iets weer actueel te maken, bijv. een publicatie uit het verleden. Wat voor de oude geschiedenis kennende rotten “Auwe leem” is, is voor de

jongere “jet nuits” maar toch “jèt wat me wisse mòt”.

Een artikel over de Schatüll, gepubliceerd in het Vaalser Weekblad van vrijdag 29 augustus 1975, ondertekend met Z.. Het is niet zo, dat hierover nog niets is gepubliceerd, Victor Voncken heeft o.a. in zijn serie over Winkels in Vaals bij de Kerkstraat ook e.e.a. uit de doeken gedaan. Ook in zijn verhaal over de arts Carl Wigand Maximilian Jacobi (1775-1858); Verwantschap tussen de families von Clermont en Jacobi komt dit gebouw aan bod. Verhalen die te lezen zijn in de serie

Verleden&Heden.

Dan nu de publicatie, waarbij nu nog enkele afbeeldingen zijn toegevoegd.

Schatüll met Souren-Schijns 1949-1952

RESTAURANT SCHATÜLL OOSTZIJDE

Gebouwd in 1732 zoals de muurankers aan de zuidzijde (vroeger zichtbaar) aangaven. De bouwheer is niet bekend. Al hadden de lakenfabrikanten Trostorff in de Akenerstraat hun lakenfabriek, zij schijnen er niet gewoond te hebben, volgens onderstaand schrijven: “Aan de Edele en Eerwaarde Kerkenraad der Walsche gemeente Vaals. Geeven reverentelijk te kennen J. H. Kistermann en Catharina Delhaes gehuwdens, en beijde van de gereformeerde Religie, ende wel de laatste van deze Walsche gemeente, soo als ook eensgelijks hunne kinderen, als dat zij supplinten vernomen hebbende dat het hujs alwaar tegenwoordig den Scheepen Schmalhausen is inwoonende, en aan deze gemeente toebehoorende, met den eersten may aanstaande staat open te komen, als de huure van het selve alsdan uyt wezende en diens volgens weder op nieuws staat verhuurt te worden, en alsoo de twee supplintes van derzelve gemeente zijnde, dewelke zoo als men vermeent, boven andere personen van een ander gemeente wezende, praefarabel zijn. Diens volgens zo keren de supplinten sig tot U. Ed. Eerw. versoekende dat aan de supplinten het voorz. hujs mag worden toegestaan en in

huure overgelaeten worden. T'Welk Doende
J. H. Kistermann, Catarin
Kistermann née Delhaes”.

Hierbij was nog het volgende schrijven gevoegd:
Wel Eerwaarde Heer! Zije het mij geoorloofd U Wel Eerw. te verzoeken omme het Consistorie van U Wel. Eerw. gemeente eerstdaags te laeten confereeren, met versoeck omme aan het Eerwaarde Consistorie beygaande Request over te reijken ten fine van Lectoijr quo facto Dispositie of Resolutie hierop versoekende: Hebbe d'eer mij met waare Hoogagting te noemen, votre tres humbie et obeiss serviteur Vaals d. 20 oct. 1787 J. H. Kistermann (Archief Hervormde Gemeente Vaals)

Wij zien dat over de familie Kistermann-Delhaes, het gebouw tenslotte in bezit is overgegaan aan de familie Delhaes, waarvan een lid Juffer a Brassard geboren Delhaes reeds in 1778 In de Waalse kerk werd begraven. Tot het einde der 20er jaren van deze eeuw is het huis in het bezit van de fam. Delhaes geweest, en bevond zich hier een winkel in textiel en levensmiddelen o.a., van Robert Delhaes, en daarna Carl Müller-Delhaes gest. 4 maart 1941.

+++ Vervolg op pagina 3 +++

+++ Vervolg van pagina 2 +++

Nadat het gebouw nog dienst heeft gedaan voor Fa. Souren-Schijns, werd het na een kleine verbouwing ingericht tot restaurant "Schatüll". Op de eerste verdieping bevindt zich nog een mooie schouw, doch ook 'in de kelder bevindt zich een gebeeldhouwde schouw, en in dezelfde ruimte in een hoek, een cirkelvormige verhoging van drie treden, waarop een gemetseld bekken staat. Wij achten het niet uitgesloten, dat hier de nog in

Vaals verblijvende lidmaten der Waalse gemeente voor godsdienstige oefeningen bijeenkwamen.

Wijlen kapelaan A. Vaessen vermoedde dat de Waalse gemeente tot 1883 zou hebben bestaan. In 1876 werd nog door "Les amateurs de chant Vaals" een nieuw vaandel aangeschaft, dat wij op de tentoonstelling "Anno Dazumal" in de voorm. Lutherse Kerk konden bewonderen.

Op de kleine binnenplaats bevond zich vroeger een soort monumentje met een wapenstein.

Dhr. Savelsberg heeft deze steen met twee wapenschilden, binnen in het restaurant in de zuidelijke muur laten in metselen. De westzijde van het gebouw, moet al zeer lang zijn verbouwd, daar de winkelpuien sedert mensenheugenis aanwezig zijn, ook is het gebouw aan een grondige restauratie toe.

De kinderen van Johann Arnold von Clermont (3)

De kinderen van Johann Arnold von Clermont (1728-1795) en Marie Sophie Elisabeth, geb. Emminghaus (1733-1783) opgemaakt door Jan Wartenberg – Berlin 2011

Vervolg kinderen 13-16

Gedeeltelijk pastelkleurige schilderijen van Nicolas Monpeur, die grotendeels verloren zijn gegaan en bestaan alleen nog als foto.

Johann Arnold von Clermont (1728-1795)

Marie Sophie Elisabeth, geb. Emminghaus (1733-1783)

13. Kind

Johann Heinrich Leopold (Henry) von Clermont (1771-1816)

Huwelijk 1800

Caroline Sophie Wilhelmine (Linchen) von Emminghaus (1775-1846)

14. Kind

Caroline (Linele) v. Clermont (1772-1795)

Huwelijk 1794

Georg Arnold Jacobi (1768-1845)

15. Kind

Charlotte (die schwarze Lotte) von Clermont (1773-1868)

Huwelijk 1802

General Freiherr Franz Carl Friedrich Ernst von Klüx (1776-1858)

16. Kind

Ernestine Henriette von Clermont (1774-1775)

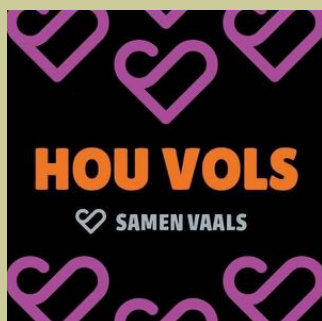
Secretariaat:
Heuvel 4
6291 CS Vaals
Nederland

Telefoon: 043-306 42 06
E-mail: sankttolbert@gmail.com

Bezoek onze
website
www.sankttolbert.nl

Bezoek ons ook op:
facebook

Verenigingsnieuws

Wie, Wat, Waar?

Dit is een foto van familie Deitz-Jaegers uit 1937.

Enkele namen zijn bij ons bekend:

De man met de bolhoed - naast de clown - is Arnold

Deitz, daarnaast staat Jelles (der lange van) Recker, Netta Recker. De zittende vrouw in het midden met het witte schort Trautsche Deitz-Jaeger, Marie Murer en oude dame ? Murer.

Wie weet de namen van de overige personen op deze oude foto. De informatie kan gestuurd worden naar sankttolbert@gmail.com

De nieuwsbrief is een uitgave van heemkundekring Sankt Tolbert.

Wilt u meer weten over de heemkundekring Sankt Tolbert, een bijdrage leveren aan deze nieuwsbrief of heeft u een interessante mededeling, kijk dan op de website www.sankttolbert.nl of mail naar sankttolbert@gmail.com.

De nieuwsbrieven staan ook in pdf-formaat op de website. Deze kunt u downloaden. Tevens kunt u op de site aangeven als u de nieuwsbrief niet meer wilt ontvangen.